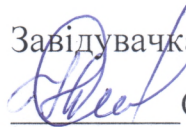

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Менеджмент»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.

Світлана НЕСТЕРЕНКО

«_____» _____ 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління персоналом та лідерство»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 201 «Агрономія» за ОПП Агрономія
(на основі освітнього рівня «Бакалавр»)
факультет агротехнологій та екології

2021– 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління персоналом та лідерство» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 201 «Агрономія» за ОПП Агрономія (на основі освітнього рівня «Бакалавр») - Мелітополь, ТДАТУ, 2021. – 14 с.

Розробник: к.е.н., доцентка Наталія Бочарова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Менеджмент»

Протокол №1 від «31» серпня 2021 року

Завідувачка кафедри «Менеджмент»

Проф. Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету АТЕ зі спеціальності 201 «Агрономія» ступеня вищої освіти «Магістр»

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2021 року

Голова, доц. Олена ГРИГОРЕНКО

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань: 201 «Агрономія» (шифр і назва)	За вибором студента	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність 201 «Агрономія» шифр та назва	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		2-й	3-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 2 год. самостійна робота студента – 5,6 год.	Ступінь вищої освіти: «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	12 год.
		Лабораторні заняття	12 год.
		Практичні заняття	
		Семінарські заняття	
		Самостійна робота	66 год.
		Форма контролю: Диференційований залік	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - є опанування студентами системи теоретичних і практичних знань з питань системного підходу до управління персоналом, засвоєння сучасних концепцій управління персоналом та лідерства; вмінню реалізовувати їх на практиці, підкріпленому необхідними навичками щодо користування новітніми методами і технологіями в сфері управління персоналом та лідерства.

Завдання курсу:

- висвітлення теоретичних аспектів сучасних проблем управління персоналом; опанування нами наукових концепцій лідерства;
- формування у студентів практичних навичок і вмінь до управління працею;
- формування стилів лідерства та опанування навичок побудови корпоративної культури підприємств;

- розвиток здібностей до науково-дослідної роботи, самостійності і відповідальності у роботі з кадрового менеджменту;
- формування професійних здібностей у майбутніх фахівців щодо вирішення проблем управління людськими ресурсами.
- формування практичних навичок ефективного лідера;
- розвиток професійних здібностей у майбутніх фахівців щодо вирішення проблем управління людськими ресурсами.

Предмет курсу – персонал та його групи, фази відтворення ресурсів для праці та сукупність показників і процесів, що ототожнюють ефективність управління ними; а також виокремлення стилю лідерства та формування особистісних якостей лідера у роботі з командою.

У результаті вивчення дисципліни **студент повинен знати:**

- сутність основних понять і категорій управління персоналом;
- сутності основних функцій управління персоналом;
- сутності методів і технологій управління персоналом;
- налагоджування ефективної комунікації у процесі управління;
- сутність та стилі керівництва та лідерства;
- організації роботи з персоналом;
- визначення та оцінки ефективності управління персоналом.

вміти:

- аналізувати і планувати чисельність й структуру персоналу; виявляти потреби у персоналі тотожно їх кваліфікаційному рівню;
- аналізувати рівень умов праці в організації;
- аналізувати ефективність організації трудових процесів і витрат робочого часу та систем стимулювання;
- організовувати професійний відбір працівників на вакантні робочі місця;
- організовувати виробничу та соціальну адаптацію новоприйнятих працівників тотожно корпоративної культури підприємства;
- формувати власний лідерський стиль та особистісні якості ефективного керівника та лідера.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. *“Теоретичні основи управління персоналом”*

Тема 1. Методологічні аспекти менеджменту персоналу. Його функції, стратегія і політика

Предмет, завдання і зміст дисципліни. Організація як один з основних соціальних інститутів суспільства. Персонал організації, його структура та характеристики. Сутність кадрової політики та її зв'язок зі стратегічним управлінням в організації. Функції та завдання управління персоналом. Системний підхід до управління персоналом. Організаційна структура управління персоналом. Методи управління персоналом організації. Нормативно-правова база управління персоналом.

Тема 2. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом

Роль керівника в організації. Психологічні риси особистості керівника, вимоги до нього як до лідера. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкта управління. Комунікативний процес. Психологія комунікації. Типи і засоби комунікації. Стрес та його види. Типи та причини конфліктів. Управління конфліктною ситуацією. Соціально-психологічний клімат у колективі.

Тема 3. Планування, стимулювання і розвиток персоналу

Об'єктивні та суб'єктивні чинники зміни потреб організації в персоналі. Визначення потреби організації в персоналі. Професійний відбір і подальший розвиток персоналу. Планування трудової кар'єри в організації. Ефективне використання праці та розстановка кадрів. Регламентування робочого часу, трудових обов'язків і міри праці. Нормування праці, сутність, значення, види норм праці. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Регулювання режимів праці та відпочинку в організації. Мотиваційний механізм управління трудовою поведінкою персоналу. Негрошові форми стимулювання працівників. Контролінг в управлінні персоналом.

Змістовий модуль 2. *“Теоретичні основи лідерства”*

Тема 4. Наукові концепції лідерства

Лідерство та його класифікація. Типологія і типи лідерів. Парадигма лідерства. Лідерство, влада, вплив. Принципи влади. Менеджмент і лідерство. Лідери і функції лідерства. Стили керівництва та стилі лідерства.

Тема 5. Складові лідерства. Особистісний аспект

Складові структури особистості лідера. П'ять основних особистісних факторів. Фокуси впливу. Когнітивні відмінності. Цінності та установки. Я-концепція. Теорія емоційного лідерства. Модель емоційного лідерства М. Ке де Вріс.

Тема 6. Формування корпоративної культури і цінностей

Теоретичний підхід до тлумачення корпоративної культури. Види та типологія корпоративної культури. Модель формування корпоративної культури. Джерела і шляхи формування корпоративної культури. Корпоративна культура і розподіл повноважень у міжнародних корпораціях. Типи організаційних структур міжнародних корпорацій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			балів
			лк	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи управління персоналом»						
1	Лекція 1	Методологічні аспекти менеджменту персоналу. Його функції, стратегія і політика	2			
	Практичне заняття 1	Методологія управління персоналом		2		6
	Самостійна робота 1	Робота на порталі			8	6
2	Лекція 2	Соціально-психологічні аспекти управління персоналом	2			
	Практичне заняття 2	Соціально-психологічні аспекти управління персоналом. Діагностика стресостійкості й конфліктологія.		2		7
	Самостійна робота 2	Робота на порталі			8	7
3	Лекція 3	Планування, стимулювання і розвиток	4			

		персоналу				
	Практичне заняття 3	Аналіз ефективності використання робочого часу. Вибір форм і систем заробітної плати, їх функціональне забезпечення.		4		7
	Самостійна робота 3	Робота на порталі			8	7
4,5	Підготовка до написання ПМК I	Самостійна робота			10	
	Підсумковий контроль за змістовий модуль I	ПМК I				10
Всього за змістовий модуль 1 – 46 год.			6	6	34	50
Змістовий модуль 2. «Теоретичні основи лідерства»						
6	Лекція 4	Наукові концепції лідерства	2			
	Практичне заняття 4	Формування стилю лідерства та залежність від ситуації		2		6
	Самостійна робота 4	Робота на порталі			6	6
7	Лекція 5	Складові лідерства. Особистісний аспект	2			
	Практичне заняття 5	Лідер як соціальний архітектор: самооцінка лідера; Емоційне лідерство, його стилі та навички.		2		7

	Самостійна робота 5	Робота на порталі			8	7
8	Лекція 6	Формування корпоративної культури цінностей	2			
	Практичне заняття 6	Робота лідера з командою. Особистість харизматичного лідера		2		7
	Самостійна робота 6	Робота на порталі			8	7
9,10	Підготовка до написання ПМК II	Самостійна робота			10	
	Підсумковий контроль за змістовий модуль II	ПМК II				10
Всього за змістовий модуль 2 – 44 год.			6	6	32	50
Залік						
Всього з навчальної дисципліни 120 год.						100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Предмет і завдання управління персоналом.
2. Предмет і завдання теорії лідерства.
3. Організація як один з основних соціальних інститутів суспільства.
4. Персонал організації та його характеристики.
5. Персонал організації та його структура.
6. Сутність кадрової політики.
7. Стратегічне управління персоналом.
8. Функції та завдання управління персоналом.
9. Системний підхід до управління персоналом.
10. Організаційна структура управління персоналом.
11. Методи управління персоналом організації.
12. Нормативно-правова база управління персоналом.
13. Елементарна, лінійна, функціональна та матрична організаційні структури управління персоналом.
14. Роль керівника в організації.
15. Психологічні риси особистості керівника.

16. Вимоги керівника як до лідера.
17. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкта управління.
18. Комунікативний процес та його складові.
19. Психологія комунікації.
20. Типи і засоби комунікації.
21. Роль керівника в організації.
22. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкта управління.
23. Стрес та його види.
24. Стресові фактори й управління ними.
25. Типи та причини конфліктів.
26. Позитивні і негативні функції конфліктів.
26. Управління конфліктною ситуацією.
27. Соціально-психологічний клімат у колективі.
28. Об'єктивні та суб'єктивні чинники зміни потреб організації в персоналі.
29. Визначення потреби організації в персоналі.
30. Професійний відбір персоналу.
31. «Інвестування в людину» та його ефективність.
32. Професійна підготовка та розвиток кадрів.
33. Службово-професійне просування кадрів.
34. Професійна кар'єра, кар'єра в організації та її планування.
35. Ротація кадрів як форма руху і підвищення кваліфікації працівників.
36. Ефективне використання праці та розстановка кадрів.
37. Нормування праці, сутність, значення, види норм праці.
38. Контролінг в управлінні персоналом. Випереджальний (запобіжний), поточний та підсумковий контроль.
39. Робочий час як універсальна міра кількості праці.
40. Законодавство України про регулювання робочого часу і часу відпусток.
41. Правила внутрішнього трудового розпорядку.
42. Регулювання режимів праці та відпочинку в організації.
43. Гнучкі режими праці.
44. Аналіз ефективності використання робочого часу.
45. Поняття умов праці в організації.
46. Класифікація умов праці на виробництві.
47. Технології відбору персоналу.
48. Атестація спеціалістів і керівників.
49. Мотиваційний механізм управління трудовою поведінкою персоналу.
50. Зарубіжні теорії мотивації персоналу.
51. Сутність і місце заробітної плати в системі стимулювання.
52. Система економічних показників ефективності управління персоналом.
53. Форми та системи оплати праці.
54. Почасова оплата праці
55. Відрядна оплата праці.
56. Механізм та системи преміювання персоналу.
57. Компенсаційний та соціальний пакети персоналу.
58. Контролінг в управлінні персоналом.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Лідерство та його класифікація.
2. Типологія лідерства.
3. Типи лідерів.
4. Парадигма лідерства.
5. Лідерство.
6. Влада.
7. Вплив та його форми.
8. Принципи влади.
9. Стилi управління персоналом.
10. Менеджмент і лідерство.
11. Лідери та їх типи.
12. Функції лідерства.
13. Стилi керівництва.
14. Стилi лідерства.
15. Складові лідерства.
16. Особистісний аспект лідерства.
17. Складові структури особистості лідера.
18. П'ять основних особистісних факторів лідера.
19. Фокуси лідерського впливу.
20. Когнітивні відмінності.
21. Цінності особистості лідера.
22. Установки особистості лідера.
23. Я-концепція.
24. Стрес та його види.
25. Теорія емоційного лідерства.
26. Модель емоційного лідерства М. Ке де Вріс.
27. Теоретичний підхід до тлумачення корпоративної культури.
28. Види корпоративної культури
29. Типологія корпоративної культури
30. Модель формування корпоративної культури.
31. Джерела формування корпоративної культури.
32. Шляхи формування корпоративної культури.
33. Корпоративна культура і розподіл повноважень у міжнародних корпораціях.
34. Типи організаційних структур міжнародних корпорацій.
35. Види розподілу повноважень у керівництві зарубіжними операціями
36. Маніпулятивні дії в управлінні.
37. Етика і харизма.
38. Імідж харизматичного лідера.
39. Риси харизматичного лідера.
40. Основні характеристики харизматичного лідера за Гантером.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом. Підручник. – К.: Центр учбової літератури. 2011. – С. 418-428. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.studmed.ru/balabanova-lv-sardak-ov-upravlnnya-personalom_5b3719c6af1.html
2. Веснин В.Р. Практический менеджмент персонала: Пособие по кадровой работе. – К.: Знання, 2001 – С.468-483. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://shatelei.kiev.ua/studies/practical_personnel_management.pdf
3. Кибанов А.Я. Основы управления персоналом. – Москва: ИНФРА-М, 2002 – С. 245-291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fptl.ru/files/menedjment/kibanov_upravlenie-personalom.pdf
4. Недашківський М.М., Євтушенко Г.І., Гацька Л.П. Менеджмент персоналу: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2002 – С.148-170. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stud-lugansk.ucoz.ua/load/3-1-0-20>
5. Нестуля О.О. Основы лидерства. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016/ol_ос.pdf
6. Одегов Ю.Г., Карташова Л.В. Управление персоналом, оценка эффективности. Учебное пособие для вузов – К.: Издательство «Экзамен», 2004 – С. 172-207. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/469114/>
7. Скібіцька Л.І. Лідерство та стиль роботи менеджера: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 192 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/965437/>
8. Спивак В.А. Организационное поведение и управление персоналом: Учебное пособие для вузов.-С.-Петербург.:Питер, 2000 – С. 325-334. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aniri.flatrate.ru/Reading/Reading/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%BC%20-%201.pdf>

Допоміжна

1. Закон України „Про колективні договори і угоди” //Закони України. Т.6/ Інститут законодавства. - К., 1997. – С.5-11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>
2. Закон України „Про оплату праці” // Закони України. Т.8/ Інститут законодавства. – К., 1997 – С. 210-218. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
3. Кодекс законів про працю в Україні.-К.: Парламентське вид-во, 2003.- 108с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
4. Бабаєв В. М., Шаронова Н. В. Організаційна культура керівника:

Навч. посіб. для спец. "Адміністративний менеджмент" / Національний технічний ун-т "Харківський політехнічний ін-т". — Х. : НТУ "ХПІ", 2005. — 260с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%A8%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9D$)

[bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%A8%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9D\\$](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%A8%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9D$)

5. Акименко О.О., Романовська О.О. Харизма и особливості «харизматичної» особи // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави [Текст]: зб.наук.пр. / Асоц. політ. психологів України, Ін-т соц. та політ. психології АПН України / за заг. ред.: М.М.Слюсаревський. — К.: Міленіум, 2008. — Вип.7. — С.75-83. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016/ol_ос.pdf

6. Богиня Д.П. Трудовий менталітет у системі мотивації праці: монографія / Д.П. Богиня, М.В. Семикіна. — Кіровоград: «Поліграф-Терція», 2002. — 226 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/84826461.pdf>

7. Васькин А. А. Оценка менеджеров: Учеб.-практ. пособ. — М.: Компания Спутник +, 2000. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.dissercat.com/content/otsenka-effektivnosti-raboty-menedzhera-kak-element-organizatsii-predprinimatelskoi-deyateln>

8. Виноградова О.В. Сутність мотивації персоналу як основи розвитку підприємства / О. В. Виноградова, К. І. Пілігрим // Бізнес Інформ. - 2013. - № 12. -С. 339-347. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_12_62

9. Галан Л. Удосконалення системи мотивації персоналу з урахуванням вікових особливостей працівників/ Л. Галан //Схід. — 2017. - №2(148). — С. 5-8 27. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Skhid_2017_2_2)

[bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Skhid_2017_2_2](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Skhid_2017_2_2)

10. Гарват О.А. Регулювання оплати праці управлінського персоналу на промислових підприємствах у сучасних умовах господарювання / Ольга Анатоліївна Гарват: дис. канд. екон. наук, спец. 08.06.01 – Економіка, 175 організація, та управління підприємствами. — Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2005. — 211 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%20%D0%9E$)

[bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%20%D0%9E\\$](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%20%D0%9E$)

11. Грачев М. В. Суперкадры: управление персоналом и международные корпорации. — М.: Дело, 1993. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://lib.mgppu.ru/opacunicode/app/webroot/index.php?url=/notices/index/IdNotice:20294/Source:default>
12. Державна служба статистики України / Офіційний сайт [Електронний ресурс]: Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Єськов О.Л. Розвиток механізму мотивації праці в системі виробничого менеджменту великого підприємства / Олексій Леонтійович Єськов: автореферат дис. доктора екон. наук, спец. 08.09.01 – Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика. — Донецьк: Інститут економіко-правових досліджень НАН України, 2006. — 35 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.google.com/search?q=12.+%D0%84%D1%81%D1%8C%D0%BA%82%D0%B2%D0%B0&aqs=chrome..69i57.793j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>
14. Коханов Е. Ф. Отбор персонала и введение в должность. — М.: ГАУ, 1996. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://window.edu.ru/catalog/pdf2txt/423/69423/44109>
15. Основы управления персоналом / Под ред. Б. М. Генкина. — М.: Высш. Шк., 1996. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://studfiles.net/preview/5021261/page:9/>
16. Питерс Т., Уотермен Р. В поисках эффективного управления. — М.: Прогресс, 1986. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://search.rsl.ru/ru/record/01001299667>
17. Рульев В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент : Навч. посібник. — К.: ЦУЛ, 2011. — 312 с. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.twirpx.com/file/825558/>
18. Сотникова С. И. Управление карьерой: Учеб. пособие. — М.: ИНФРА-М, 2001. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://books.google.com.ua/books?id=OTgQv8yh3ewC&pg=PA301&lpg=PA301&dq=72.+%D0%A1%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE0%A0%D0%90-%D0%9C%2C%202001.&f=false>
19. Старовойтова Г.М. Специфіка й особливості становлення та формування харизматичного лідерства // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. — 2013. — 2(58). — С.59-65. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=vdnuetg_2013_2_8
20. Травин В. В., Дятлов В. А. Основы кадрового менеджмента. — М.: Дело, 1995. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://www.docme.ru/doc/253167/travin-v.v.--dyatlov-v.a.-menedzhment-personala-predpriyatiya>

21. Уткин Э.А. Основы мотивационного менеджмента. – М.: Тандем, 2000. – С. 216 - 260. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.studmed.ru/utkin-ea-osnovy-motivacionnogo-menedzhmenta_77ad5a43c56.html.

22. Hussmanns R. ILO Interdepartmental Project on the Urban Informal Sector: Methodology of the Surveys Conducted in Dar Es Salaam, Metro Manila and Bogota: Paper for Seminar on Informal Sector Statistics (4—6 december 1997). — Geneva: Bureau of Statistics International Labour Office. — 13 p.

23. Social Panorama of Latin America: 1998. — New York: ECLAC, 1999. — 306 p.

24. Hussmanns R. Developments in the Design and Implementation of Informal Sector and Similar Surveys. — A Review of National Practices and Experiences: Room Document for Sixteen International Conference of Labour Statisticians (Geneva, 6—15 october, 1998). — Geneva: International Labour Office. — 52 p.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>.
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри менеджменту та ХТГРС.
4. Сайт кафедри менеджменту <http://www.tsatu.edu.ua/ouses/>.
5. Internet